

Авторська програма курсу "Сімейні цінності"

Середа Олена Анатоліївна, *учитель початкових класів*

ПЕРЕДМОВА

Уміння вчитися є основною людською здібністю до саморозвитку та самовдосконалення. Успішність навчання учнів початкових класів визначається рівнем оволодіння цим важливим умінням.

Загальнонавчальні вміння і навички формуються протягом усього періоду навчання школяра у початковій школі. Їх формування здійснюється успішно, якщо педагог вчить учнів спілкуватися і співпрацювати. Цей важливий навчально-виховний процес відбувається як при вивченні обов'язкових навчальних предметів, так і при вивченні курсів за вибором.

Курси за вибором вивчаються за рахунок годин варіативної складової навчального плану.

Пояснювальна записка

В. О. Сухомлинський вважав сім'ю тим первинним середовищем, в якому «людина повинна навчитися творити себе». 90% виховного впливу на особистість дитина отримує в сім'ї. Сім'я - це перший колектив, який дає дитині уявлення про життєві цілі та цінності. Саме тут вона й отримує уроки послуху, терпіння, працьовитості. Від якості цих сімейних уроків залежить моральне здоров'я не тільки самої людини, а й нації в цілому.

Сучасне суспільство вимагає освічених, моральних, заповзятливих людей, які вміють будувати життя, гідне людини, засноване на добрі, істині, красі, здатних відчувати себе повноцінними громадянами своєї країни, які готові вчитися і працювати на її благо. На жаль, соціологічні дослідження показують, що в даний час сім'я як би самоусунулася від активної педагогічної діяльності з виховання своєї дитини, що призвело до зростання дитячої бездоглядності та інших негативних явищ.

Школа в усі часи була важливим фактором виховання підростаючого покоління. Тому завдання кожного вчителя (класного керівника) полягає в об'єднанні зусиль школи і сім'ї з навчання і виховання підростаючого покоління. Вивчення сім'ї учня дозволяє зрозуміти уклад сім'ї, які її соціальні установки, система моральних і духовних цінностей, стосунки з оточуючими людьми і один з одним, сімейні традиції, педагогічну освіченість батьків, вміння організувати життя і діяльність дітей в сім'ї відповідно до цілей виховання і віком дитини. Всі види спілкування, всі контакти з батьками в процесі спільної виховної діяльності дають нові матеріали про сімейне виховання, про використання вільного часу в сім'ї, про улюблені заняття членів сім'ї, про глибину осмислення батьками процесу формування особистості дитини, що дозволяє вибрати педагогічно грамотний напрямок роботи з сім'єю.

Мета програми: створення умов для виховання справжнього, духовно-багатого, соціально-активного громадянина своєї Батьківщини.

Для досягнення зазначеної мети вирішуються такі **завдання**:

1. Формування у дітей і батьків розуміння сімейних цінностей і традицій, усвідомлення того, яке це щастя - жити в родині.
2. Сприяння поліпшенню дитячо-батьківських стосунків у сім'ї, використовуючи традиційні та нетрадиційні форми роботи з батьками, сімейне дозвілля.
3. Залучення дорослих до педагогіки ненасильства і відродження традиційної культури сімейного виховання, виховання у дітей таких моральних якостей, як любов до близьких, Батьківщини, рідної природи, шанування старших, милосердя, почуття обов'язку, відповідальність, сумлінність та ін.
4. Познайомити дітей з традиціями і звичаями українського народу, використовуючи всі види народної творчості, декоративно - прикладного мистецтва і фольклору.
5. Сприяти збереженню і зміцненню здоров'я школярів.
6. Створити умови для згуртування класного колективу через спільну творчу діяльність.

Програма складається з трьох сходинок:

1 сходинка «Допитливі козачата», 1-2 клас

2 сходинка «Ми- юні донбасівці» - 3 клас

3 сходинка «Ми – українці»- 4 клас

Робота кожної сходинки будується за 4 напрямками:

« Без вірного друга велика туга»

« Козацькому роду нема переводу»

« Людина без Вітчизни, як соловейко без пісні»

« Чого собі не зичиш, того і другому не жадай»

Зміст програми «СІМЕЙНІ ЦІННОСТІ»

I сходинок «Допитливі козачата» (1, 2 кл.)

Напрямок	Виховні завдання	Заходи для дітей	Заходи для батьків	Заходи для дітей та батьків
Без вірного друга велика туга	<ul style="list-style-type: none">- формування активної життєвої позиції;- знайомство з історією, традиціями сім'ї, школи;- сприяти формуванню комунікативної компетенції;- формування в учнів позитивного відношення до школи;- розвивати вміння відстоювати свою точку зору;- формувати здоровий спосіб життя.	<p>Рольова гра – «Колискова»</p> <p>Гра « Людина-дерево»</p> <p>«День народження сім'ї»</p> <p>«Що і як дарують рідним і друзям»</p> <p>Конкурс малюнків « Я і моя сім'я»</p> <p>Твої трудові обов'язки в сім'ї та школі».</p> <p>Класна година-диспут « Абетка здоров'я»</p>	<p>Організаційні батьківські збори «Народження класу».</p> <p>« Що нового у характері і поведінці вашої дитини з'явилося за час перебування у школі»</p> <p>Бесіда про сімейні традиції, їх виникнення, приклад та застосування у вихованні дітей.</p> <p>Традиції українського народу.</p> <p>«Наскільки гарно ви знаєте свою дитину»-анкета.</p> <p>«Мойдодир в гостях у класа».</p>	<p>Трудова акція «Школа – дім, в якому живуть наші діти»</p> <p>«Азбука поведінки»</p> <p>«Читайлик в гостях у нашої сім'ї»», батьківські збори – конкурс.</p> <p>« Ми –надійна зміна батькам» -ранок.(профорієнтація)</p> <p>«Сімейні свята».Презентація робіт.</p> <p>«Прощання з букварем».</p> <p>« Майстерня Діда Мороза».</p> <p>« Ігри майбутніх козачат»</p> <p>« Солдат завжди солдат»-парад військ.</p>
Козацькому роду – нема переводу.	<ul style="list-style-type: none">- створювати умови для розвитку пізнавального інтересу і творчої самореалізації.	<p>« Моя земля – земля моїх батьків»-пошук ова робота.</p> <p>«Моя Батьківщина у центрі Європи» класна година.</p>	<p>Круглий стіл «Проблема сімейного відпочинку».</p>	<p>Конференція «Традиції сім'ї та їх значення в вихованні».</p> <p>Збір екіпажу класу «Найрідніші люди на землі»</p>
Людина без Вітчизни, як	<ul style="list-style-type: none">- виховувати любов до сім'ї, школи.	<p>« Традиції українських сімей у відзначенні</p>	<p>Тренінг « Про причини труднощів, які виникають в процесі адаптації дітей до школи, шляхи взаємодії</p>	<p>Мово моя солов'їна» -поетична година.</p>

соловейко без пісні		Дня Св.Миколая» « Статут школи-це закон,за яким живуть всі твої товарищі»	сім'ї та школи в їх подоланні»	Сімейна алея, посадка дерев на території школи.
Чого сам собі не зичиш, того і другому не жадай	-виховувати шанобливе ставлення до оточуючих, прагнення прийти на допомогу	« Вчимося говорити Добрі слова» - гра-тренінг.	Акція «Милосердя»	Виготовлення іграшок, сувенірів для дитячого приюта.

II сходинок «Ми – юні донбасівці» (3 клас)

Напрямок	Виховні завдання	Заходи для дітей	Заходи для батьків	Заходи для дітей та батьків
Без вірного друга велика туга.	- виховувати повагу, почуття гордості за свою сім'ю і школу; -сприяти формуванню комунікативної компетенції; - виховувати шанобливе ставлення до символів свого краю; - виховувати потребу дбати про чистоту, затишок міста;	« Ми пишаємося своїми товаришами», оформлення стенду « Дитячі фарби Донеччини» конкурс малюнків. Десант, толока «Війна з Королем сміття» « Розкажи про друга» класна година. « Скажімо НІ шкідливим звичкам», диспут.	Економічно-екологічна година: «Порахуймо, скільки сімей в Україні може зберегти життя ялинці» Диспут «Хто зараз глава сім'ї?» Конференція «Роль батьків у вихованні дитини». “Зелена аптека Донбаса”, зустріч з фармацевтами. Летюча гра-конкурс «Закінчи речення», «Найбільше в світі я люблю...., бо...»	Виховна година-диспут «Урок економічного виховання». Гра « Хто хоче стати мільйонером» Свято Державного Гімну та Прапора. Година спілкування «Розкажіть про відомі вам історичні місця чи пам'ятники рідного краю».

Козацькому роду – нема переводу.	<ul style="list-style-type: none"> - сприяти розвитку творчих та комунікативних здібностей; - вивчати історію рідного краю. 	<p>Свято гумору і доброти «Смійтесь на здоров'я»</p> <p>« Стежками рідного краю» презентація робіт.</p>	<p>Фізіологічні особливості молодшого школяра.</p> <p>Тиждень народознавства:</p> <ul style="list-style-type: none"> -виставка малюнків,масок; -конкурс на кращу витинанку; -конкурс знавців народних звичаїв та обрядів. 	<p>Пошуково-дослідницька діяльність.</p> <p>Екскурсія до краєзнавчого музею.</p>
Людина без Вітчизни, як соловейко без пісні.	<ul style="list-style-type: none"> - виховувати любов до рідного міста, до його історії і традицій; - берегти і примножувати природу рідного краю; - виховувати норми правильної поведінки і морального якості особистості. 	<p>« Всі професії важливі- всі професії потрібні», класна година.</p> <p>« Права і обов'язки дітей», диспут.</p>	Батьківські збори «Сімейні традиції і цінності»	<p>Проект "Мій рід".</p> <p>Випуск стінгазети «Наш внесок у збереження природи рідного краю».</p>
Чого сам собі не зичиш, того і другому не жадай.	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечення гармонії взаємин сім'ї і школи; - виховання сили духу, бажання допомагати людям. 	<p>День захисника Вітчизни «Козацькі розваги» .</p> <p>Шефство над ветераном Великої Вітчизняної війни.</p>	<p>«Наші добрі справи» виставка малюнків.</p> <p>Творча робота «Діти Землі за мир і дружбу»</p>	<p>Благодійна акція.</p> <p>Летюча гра-конкурс «Закінчи речення» : «Я пишаюся своєю мамою(татом), бо...»</p>

III сходинок «Ми - українці» (4 клас)

Напрямок	Виховні завдання	Заходи для дітей	Заходи для батьків	Заходи для дітей та батьків
----------	------------------	------------------	--------------------	-----------------------------

Без вірного друга велика туга.	<ul style="list-style-type: none"> - формувати почуття вірності своїй Вітчизні через традиції сім'ї; - показати роль Донбасу у Великій Вітчизняній війні; - подивитися на історію через призму літератури, музики, мистецтва; - виховувати чесне, відповідальне і сумлінне ставлення до будь-якої праці; - підвищити інтерес до спортивних заходів, до спорту. 	<p>Година спілкування :«Хто такі справжні патріоти?»</p> <p>«Роль Донбасу у великій Перемозі», тематична класна година.</p> <p>Турнірзнавців історії Великої Вітчизняної війни.</p> <p>Година спілкування «Ми живемо в суспільстві і повинні виконувати правила співжиття у цьому суспільстві»</p> <p>“Мама, тато і я – спортивна сім'я”, спортивне свято.</p>	<p>Засідання клубу «Тат імам».</p> <p>Вплив сімейних конфліктів на психологічне самопочуття дитини. Поради психолога.</p> <p>Гра (тренінг)-коло «Добрий день, друже»</p> <p>Спортивні ігри «Дружні, сміливі, спритні!»</p> <p>Літературні посиденьки, «Вечорниці»</p>	<p>Листиво єнних років. "Нехай говорять ь солдатські листи"</p> <p>Диспут "Сім'я в сучасному суспільстві"</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що таке сім'я. 2. Типи сімей. 3. Функції сім'ї. <p>Фотовиставка «Весілля моїх батьків».</p> <p>«Щире ставлення до оточуючих людей-запорука фізичного та морального здоров'я» класна година.</p> <p>Вікторина: "Хто знає більше про футбол". Спортивні змагання.</p>
Казацькому роду-нема	<ul style="list-style-type: none"> - формувати естетичний смак, 	Научно-практична конференція.	Презентація «Світ моїх захоплень».	Конкурси-вікторини для мам. Засідання круглого столу.

переводу.	прагнення до краси у всіх проявах життя.	Презентація-вікторина "Своя гра": "Роки священної війни"		Конкурс на кращий рецепт сімейної страви з традиційної української кухні.
Людина без Вітчизни, як соловейко без пісні.	- продовжити роботу по створенню сприятливої атмосфери і гуманних взаємин батьків, педагогів та учнів	Віртуальна екскурсія "Освенцим. По праву пам'яті". Презентація "Моя родина - моя фортеця"	Диспут "Розкіш і злидні спілкування"	Ранок «Любіть Україну!»
Чого сам собі не зичиш, того і другому не жадай.	- виховувати почуття співчуття, турботи про близьких.	Надання допомоги ветеранам Великої Вітчизняної війни.	Тренінг "Про добро і добросусідство" «Твори добро! Поговоримо про милосердя»	«Учись творити добро», акція милосердя.